BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm003868

Dane szczegółowe

Właściciel:	**big_man**
Kraj:	**Prusy**
Okres historyczny:	**brak danych**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**JB**
Wytwórca:	**JB**
Średnica:	**19.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●---**
Profil:	**C - jednowarstwowy, zdecydowanie wypukły**

Występujące elementy

- numer [cyfra_6; cyfra_9; 6; 9]

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-08-13 20:23**

Opis guzika btrm003868

Pruski guzik wojskowy (wzór 1842)
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia szrafowaną cyfrę 6 lub 9, która została umieszczona na gładkim tle, sam guzik mocno wypukły.

Rewers sygnowany: JB.

Ciekawostka
Tego typu guziki zamiast sygnatury mają najczęściej koncentryczne okręgi.

Przeznaczenie i datowanie
Guzik wprowadzono w wojsku pruskim po roku 1842 i obowiązywał aż do 1910 roku, kiedy to wraz ze zmianą wzoru umundurowania na M1910 Feldrock, zmieniono również wzór guzików. Tego typu guziki były noszone tylko i wyłącznie przy naramienniku (pagonie), liczba na guziku oznaczała numer kompanii, numer pułku był haftowany na pagonie [1].

Kompanie w pruskich batalionach były numerowane w ramach pułku:

- I batalion: kompanie 1, 2, 3 oraz 4
- II batalion: kompanie 5, 6, 7 oraz 8
- III batalion: kompanie 9, 10, 11 oraz 12

Ciekawostka
W Buttonarium znajdują się tego typu guziki, ale z numerami rzymskimi:
- z numerem III - guzik btrm004807,
- z numerem VII - guzik btrm007218,
- z numerem IX - guzik btrm000865,
jedna z hipotez mówi, że były to guziki poszczególnych kompanii grenadierów, wchodzących w skład pułku grenadierów. Ostateczne przeznaczenie tych guzików wymaga jeszcze wyjaśnienia.

Wersje guzika ze względu na materiał wykonania

- z mosiądzu - w kolorze żółtym/złotym (gelb)
  - mosiądz, to stop miedzi i cynku, zawierający do 40% cynku i ma kolor żółty (złoty),
- z tombaku - w kolorze czerwonym/miedzianym (rot)
  - tombak, to stop miedzi z cynkiem, zawierający powyżej 80% miedzi i ma kolor czerwony,
- z niklu - w kolorze białym/srebrnym (weiß)
  - nikiel metaliczny jest srebrzystobiałym, połyskującym metalem, trudno korodującym.

Ciekawostka
Zgodnie z ówczesnym regulaminem średnica tego guzika powinna wynosić 7 linii (dokładność wykonania ±½ linii), czyli około 17,8 mm (±1,3 mm).

Ciekawostka
Dawniej, kaliber broni oraz średnice guzików mierzono w tzw. liniach, czyli odpowiednik 1/10 cala. W XIX wieku 1 cal pruski wynosił 26,17 mm, czyli 1 linia wynosiła 2,617 mm, stąd starsze guziki pruskie są nieco większe.

Źródła

Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
[1] Staatsbibliothek zu Berlin - Der Feldgraue : Leitfaden für den Dienstunterricht des Feldartilleristen
Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
Hostert W. - Uniformknöpfe, Lüdenscheider 2005. ISBN 3929614502
Wikipedia.pl - Cal
Wikipedia.pl - Grenadier
Wikipedia.pl - Linia_(jednostka)
Wikipedia.pl - Królestwo Prus

Wytwórca: JB

Opis tego wytwórcy jest jeszcze w trakcie opracowania.